

UZASADNIENIE

Decyzją z 8.11.2022 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpoznaniu wniosku z 2.11.2022 r. odmówił wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy płatnikowi składek „Wsparcie sprzedaży” K. W..

W uzasadnieniu Zakład podniósł, iż zgodnie z art. 217 k.p.a. zaświadczenie jest urzędowym poświadczeniem określonych faktów lub stanu prawnego. Organ administracyjny może odmówić wydania zaświadczenia w sytuacji, gdy wnoszący nie wskaże przepisu prawa lub nie wskaże interesu prawnego albo gdy żąda potwierdzenia okoliczności faktycznych lub stanu prawnego, które nie wynikają z dokumentacji będącej w posiadaniu organu administracyjnego (art. 218 § 1 k.p.a.).

Płatnik w dniu 02.11.2022r. zwrócił się z wnioskiem o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłacaniu składek.

Na dzień 08.11.2022r. na koncie W. K. w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS stwierdzono:

- brak okoliczności uzasadniających zmniejszenie podstaw wymiaru składek za miesiąc 09/2022r.

Organ wskazał, że według pozyskanych danych z Krajowego Rejestru Sądowego, W. K. od 10.09.2015 r. jest (...) spółki komandytowej (...). Wobec powyższego należy zweryfikować poprawność przesłanych dokumentów rozliczeniowych. Dopiero złożenie poprawnych dokumentów umożliwi rozliczenie konta i ustalenie prawidłowego salda.

/decyzja w aktach ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła W. K. domagając się jej uchylenia i wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłaceniu składek.

W ocenie odwołującej zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem art. 218 § 2 kpa poprzez jego niezastosowanie. Organ poprzestał na ustaleniu, że według danych z KRS W. K. od 10.09.2015 jest (...) spółki komandytowej (...) z pominięciem faktu, że w dniu 15.09.2022 r. został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Ł. i aktualnie prowadzone jest postępowanie przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XIV Wydział Gospodarczy ds. Upadłości i Restrukturyzacji w tym przedmiocie. Odwołująca podniosła, że zgodne z treści wniosku na dzień jego złożenia ATRIA sp. zo.o. sp komandytowa zaprzestała prowadzenia działalności. Tym samym ani spółka ani wnioskodawczyni- jej wspólnik, nie prowadzą faktycznie działalności (wcześniej na dzień 31.08.2022 r. wnioskodawczyni zaprzestała działalności prowadzonej pod firma (...)).

Wobec tego w ocenie odwołującej zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy o systemie odpadła podstawa podlegania przez nią obowiązkowi ubezpieczenia a w konsekwencji opłacania składek. W tym stanie rzeczy wniosek o wydanie zaświadczenia winien zostać uwzględniony.

/ odwołanie k. 3-5/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swego stanowiska podtrzymał argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo podniósł, że złożenie w dniu 15.09.2022 r. wniosku o ogłoszenie upadłości „Atria „ sp zo.o. sp k. nie jest powodem ustania tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym jako wspólnik sp komandytowej. Według zapisów w KRS (...) sp. z o.o. sp k. nadal istnieje. Kwestia zaś zaprzestania prowadzenia działalności przez (...) sp. z o.o. sp k. nie ma wpływu na podleganie przez wspólnika sp. komandytowej ubezpieczeniom społecznym w świetle at. 13 pkt 4b ustawy systemowej. W tym stanie rzeczy brak poprawnych dokumentów rozliczeniowych uniemożliwia rozliczenie konta oraz ustalenie salda należności w konsekwencji wydanie wnioskowanego zaświadczenia.

/ odpowiedź na odwołanie k. 14-15/

Na rozprawie w dniu 16.03.2023 r. ustanowiony w toku procesu pełnomocnik wnioskodawczynie poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów według norm przepisanych.

/ stanowiska procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 16.03.2023 00:01:17- 00:01:55 i 00:10:22 -00:12:24/

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Odwołująca płatnik składek W. K. w dniu 2.11.2022r. złożyła wniosek o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu z opłaceniem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

/ bezsporne/

W. K. od 10.09.2015 r. jest jedynym komandytariuszem (...) sp. zo.o. sp. komandytowa.

/ bezsporne odpis z KRS (...) sp. zo.o. sp. komandytowa k. 40 -43 oraz odpis KRS ATRIA” sp. zo.o. k. 44-48, raport z analizy konta w aktach ZUS /

W dniu 15.09.2022 r. został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości (...) sp. zo.o. sp. k. z siedzibą w Ł..

/ bezsporne, wniosek o ogłoszenie upadłości (...) sp. zo.o. sp k z siedzibą w Ł. k. 9-11, obwieszczenie zarządzenia o wpisaniu do repertorium wniosku o ogłoszenie upadłości (...) sp. zo.o. sp k z siedzibą w Ł. k. 8, 12/

Prowadzone w tym przedmiocie postępowanie przez Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XIV Wydział Gospodarczy ds. Upadłości i Restrukturyzacji nie zostało zakończone.

/ bezsporne/

Od dnia 15.09. 2022 r. (...) sp. z o.o. sp k z siedzibą w Ł. zaprzestała faktycznie prowadzenia działalności gospodarczej.

/ deklaracje podatkowe za okres od 09.2022 do 01.2023 k. 28-37/

(...) sp. zo.o. sp k. z siedzibą w Ł. nie została wykreślona z KRS.

/ bezsporne odpis KRS k. (...) sp. zo.o. sp. komandytowa k. 40 -43/

We wrześniu 2022 r. W. K. opłaciła składki od zmniejszonej podstawy wymiaru 1776,60 zł. Organ zaś uznaje, iż podstawa ta w związku z byciem przez W. K. współnikiem (...) sp zo.o. sp k. winna zostać wykazana i opłacona od pełnej podstawy w wysokości 3553,20 zł.

/ bezsporne, deklaracja rozliczeniowa ZUS DRA k. 6-7, raport z analizy konta w aktach ZUS/

W tym stanie rzeczy organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

/decyzja w aktach ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron, a Sąd nie znalazł żadnych powodów by czynić to z urzędu. Zdaniem Sądu zebrany materiał dowodowy tworzy spójną, logiczną całość. Zebrane dowody nie nasuwają wątpliwości i pozwalają tym samym na wydanie rozstrzygnięcia. Przy tym zaznaczyć należy, iż spór dotyczył nie okoliczności faktycznych lecz kwestii prawnych -stricte ewentualnych podstaw prawnych do wydania wnioskodawczynie zgodnie z wnioskiem zaświadczenia o braku zaległości z tytułu składek.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1009 dalej też ustawa systemowa) Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczenia, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek, ustalania wymiaru składek na (...) i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, wymiaru świadczeń.

Na podstawie przepisów art. 33 i nast. ustawy systemowej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi konta płatników składek, na których są ewidencjonowane dane konieczne do celów rozliczania należności z tytułu składek. Zgodnie zaś z art. 46 ust. 1 i art. 47 ust. 1 ustawy systemowej, obowiązkiem płatnika składek jest według zasad i w terminach wynikających z przepisów ustawy przysyłać odpowiednie dokumenty rozliczeniowe, obliczać, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Wskazać także należy, że postępowanie toczące się przed organem rentowym, na mocy art. 180 Kodeksu postępowania administracyjnego i art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ma charakter administracyjny. Na mocy art. 123 ustawy systemowej, w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się bowiem przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba, że ustawa stanowi inaczej.

Również na gruncie art. 180 k.p.a. w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się przepisy kodeksu, chyba że przepisy dotyczące ubezpieczeń ustalają odmienne zasady postępowania w tych sprawach.

Przez sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych rozumie się sprawy wynikające z przepisów o ubezpieczeniach społecznych, o zaopatrzeniach emerytalnych i rentowych, o funduszu alimentacyjnym, a także sprawy wynikające z przepisów o innych świadczeniach wypłacanych z funduszy przeznaczonych na ubezpieczenia społeczne. Oznacza to tym samym, że w toku prowadzonego przez organ postępowania zastosowanie miały przepisy kodeksu postępowania administracyjnego.

Na podstawie art. 127 k.p.a. organ administracji publicznej wydaje zaświadczenie na żądanie osoby ubiegającej się o zaświadczenie. Zaświadczenie wydaje się, jeżeli: (1) urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego wymaga przepis prawa, (2) osoba ubiega się o zaświadczenie ze względu na swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu określonych faktów lub stanu prawnego. W tym drugim przypadku – w myśl art. 218 § 1 k.p.a. - organ administracji publicznej obowiązany jest wydać zaświadczenie, gdy chodzi o potwierdzenie faktów albo stanu prawnego, wynikających z prowadzonej przez ten organ ewidencji, rejestrów bądź z innych danych znajdujących się w jego posiadaniu. Organ administracji publicznej, przed wydaniem zaświadczenia, może przeprowadzić w koniecznym zakresie postępowanie wyjaśniające (§ 2 art. 218 k.p.a.).

W myśl art. 219 k.p.a. odmowa wydania zaświadczenia bądź zaświadczenia o treści żądanej przez osobę ubiegającą się o nie następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie, przy czym należy pamiętać, że zgodnie z art. 83b ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego przewidują wydanie postanowienia kończącego postępowanie w sprawie ZUS w tych przypadkach wydaje decyzję.

Przy tym, przepis z art. 217 § 1 i § 2 k.p.a. należy czytać łącznie z regulacją art. 218 § 1 k.p.a., który precyzuje, co może być potwierdzone zaświadczeniem. Zgodnie z powołaną normą, zaświadczenie może potwierdzać fakty, albo stan prawny wynikający z prowadzonych przez ten organ ewidencji, rejestrów, bądź z innych danych znajdujących się w jego posiadaniu. Z powyższego wynika, że organ administracyjny może odmówić wydania zaświadczenia m.in. w sytuacji, gdy wnoszący podanie żąda potwierdzenia okoliczności faktycznych lub stanu prawnego, które nie wynikają z ewidencji i rejestrów lub innych danych, będących w posiadaniu tego organu (art. 218 § 1 k.p.a. a contrario), albo

gdy żąda poświadczenia nieprawdy. W każdej z powyższych sytuacji postanowienie o odmowie wydania zaświadczenia jest zgodne z prawem (wyrok NSA z dnia 3 listopada 1999 r. I SA 80/99 niepubl.).

Zaświadczenie o stanie zaległości składkowych nie jest "zwykłym" dokumentem o stanie wiedzy organów ubezpieczeń społecznych dotyczących długów składkowych, ale wymaga wydania decyzji w sprawie indywidualnej, która to decyzja nie jest prawnie obojętna (art. 83 ust 2, art. 83b ust. 1 ustawy o systemie w zw. z 219 kpa). Może nawet kreować granice odpowiedzialności nabywcy przedsiębiorstwa za zaległości składkowe (por. art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 112 § 6 Ordynacji podatkowej). Wymaga zatem dołożenia należytej staranności organu rentowego i uwzględnienia także funkcji jaką ma pełnić. Ma być bowiem wydane w celu uwiarygodnienia płatnika w negocjacjach gospodarczych z jego kontrahentem. Zaświadczenie jest urzędowym poświadczeniem określonych faktów lub stanu prawnego. Jako dokument urzędowy zaświadczenie korzysta z domniemania dwójakiego rodzaju: domniemania prawdziwości oraz domniemania zgodności z prawdą oświadczenia organu, od którego dokument pochodzi. Zaświadczenie wydawane z uwagi na interes płatnika wykazany we wniosku o wydanie zaświadczenia nie może zatem abstrahować od wskazanego przez płatnika celu, jakiemu ma owo zaświadczenie służyć. /Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2013 r. I UK 434/12 Opublikowano: LEX nr 1307552/

Zaświadczenie stanowi przejaw wiedzy organu rentowego i nie może być traktowane jako jego oświadczenie woli, co nadawałoby decyzji charakter władczy czy merytoryczny. Zaświadczenie stwierdza zaległość bądź jej brak na dzień wydania decyzji i tylko stan na ten dzień ma dla sądu znaczenie. Na ten tylko dzień podlega także ocenie sądu. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 października 2009 r. (sygn. II UK 52/09, M.P.Pr. z 2010 r. Nr 6, poz. 320-321) stwierdza wprost, że "zaświadczenie nie rozstrzyga żadnej kwestii (sprawy) co do jej istoty. Nie tworzy, nie uchyla i nie zmienia istniejących stosunków prawnych. Postępowanie o wydanie zaświadczenia nie stanowi rozstrzygnięcia sprawy, nie poprzedza go żadne postępowanie, co najwyżej postępowanie wyjaśniające. Równolegle z nim może toczyć się postępowanie w sprawie sensu stricto. W ogóle gdy problematyka, której dotyczy żądanie strony jest sporna, to wydanie zaświadczenia zgodnie z żądaniem nie jest możliwe. Tam gdzie jest spór co do prawa, tam nie powinno być w tym zakresie wydane zaświadczenie, gdyż ma ono jedynie potwierdzać stan rzeczy na podstawie posiadanych przez organ rentowy danych (art. 218 § 1 w związku z art. 217 § 2 pkt 2 k.p.a.). /Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 czerwca 2015 r. III AUa 53/15 Opublikowano: LEX nr 1761789

Innymi słowy organ rentowy może i musi wydać zaświadczenie z należyłą starannością na podstawie prowadzonych przez siebie rejestrów i ewidencji, a zaświadczenie jest wydawane w konkretnym celu. Zaświadczenie o niezaleganiu w opłacaniu składek potwierdza, że płatnik nie zalega z opłacaniem składek na dzień wydania zaświadczenia. Nawet drobne zaległości mogą być powodem odmowy wydania zaświadczenia o niezaleganiu.

W niniejszej sprawie odwołująca ponosiła, iż zaświadczenie winno zostać jej wydane bo choć formalnie pozostaje jedynym komandytariuszem (...) sp. zo.o. sp. komandytowa, w dniu 15.09.2022 r. został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości tej spółki i od wskazanego okresu spółka działalności gospodarczej faktycznie nie prowadzi, a zatem w ocenie odwołującej zgodnie z art. 13 pkt 4 ustawy o systemie odpada podstawa podlegania przez nią obowiązkowi ubezpieczenia a w konsekwencji opłacania składek.

Organ rentowy stał zaś na stanowisku, iż brak okoliczności uzasadniających zmniejszenie podstaw wymiaru składek za miesiąc 09/2022r. Wydanie zaświadczenia bez weryfikacji poprawności przesłanych dokumentów rozliczeniowych nie jest możliwe. Dopiero złożenie poprawnych dokumentów umożliwi rozliczenie konta i ustalenie prawidłowego salda.

W świetle ustalonych w sprawie okoliczności Sąd uznał, że pozwany prawidłowo odmówił odwołującej się płatnicze zaskarżoną decyzją z 8.11.2022 r. wydania zaświadczenia o niezaleganiu z należnościami składkowymi. Organ rentowy trafnie odmówił wydania zaświadczenia o żądanej przez wnioskodawczynię określonej treści, albowiem na co już wskazywano zgodnie z art. 218 § 1 w zw. z art. 217 § 2 k.p.a. ewentualne zaświadczenie ma potwierdzić stan rzeczy na podstawie danych posiadanych przez Zakład. Jeśli dane te nie potwierdzają, że płatnik nie ma zaległości składkowej i nie jest możliwe poprawne rozliczenie konta płatnika, bo to zależy od wyniku innej sprawy, rozstrzygnięcia określonej

kwestii czy złożenia określonych dokumentów, które dopiero pozwolą stwierdzić czy na koncie płatnika są, czy też nie ma zaległości – nie jest możliwe uwzględnienie takiego żądania.

Zgodnie z art.8 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się m.in. wspólnika spółki komandytowej

W świetle art. 13 pkt 4 i 4b tej ustawy obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne w następujących okresach: osoby prowadzące pozarolniczą działalność, z wyłączeniem osób, o których mowa w pkt 4a i 4b - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszone na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców; wspólnicy spółki jawnej, partnerskiej lub komandytowej oraz komplementariusze w spółce komandytowo-akcyjnej - od dnia wpisania spółki do Krajowego Rejestru Sądowego albo od dnia nabycia ogółu praw i obowiązków w spółce do dnia wykreślenia spółki z Krajowego Rejestru Sądowego albo zbycia ogółu praw i obowiązków w spółce, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności przez spółkę zostało zawieszone na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców;

W realiach badanej sprawy bezspornym jest, iż wnioskodawczyni W. K. od 10.09.2015 r. jest jedynym komandytariuszem (...) sp. zo.o. sp. komandytowa a podmiot ten choć złożono wniosek o jego upadłość w dniu 15.09.2022 r. nadal istnieje i nie został wykreślony z KRS.

Na tej podstawie organ wywodzi, iż wnioskodawczyni jako komandytariusz spółki winna nadal opłacać składki- składka za (...) została nieprawidłowo zmniejszona. Pomiedzy stronami istnieje zatem spór co do prawa, a mianowicie co do tego, czy wnioskodawczyni podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej jako komandytariuszem (...) sp. zo.o. sp. komandytowa, co ma wpływ na ustalenie wysokości wymagalnego stanu zadłużenia na dzień wydania zaskarżonej decyzji. Skoro wnioskodawczyni uważa, że nie jest już objęta ubezpieczeniami jako wspólnik spółki komandytowej wobec złożenia wniosku o upadłość tej spółki i zaprzestania przez nią prowadzenia działalności to winna podjąć właściwe czynności w tym kierunku, aby otrzymać decyzję ustalającą fakt podlegania przez nią/ bądź nie ubezpieczeniom z tego tytułu i odwołać się od niej ewentualnie do sądu. Sporna kwestia czy istnieje tytuł do objęcia jej ubezpieczeniami nie może być natomiast objęta badaniem w niniejszej sprawie, bowiem jej przedmiot wyznacza z jednej strony zakres rozstrzygnięcia w zaskarżonej decyzji a z drugiej zakres żądania powódki w odwołaniu, co oznacza, że Sąd w niniejszej sprawie bada wyłącznie to czy pozwany miał podstawy do odmowy wydania zaświadczenia o niezaleganiu w opłacie składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i FP przez płatnika, czy też nie miał.

Powyższe oznacza, że pozwany wydając zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję z 8.11.2022 r. prawidłowo stwierdził, że stan konta płatnika według stanu na dzień jej wydania wymagał weryfikacji poprawności przesłanych dokumentów rozliczeniowych rozliczenia konta płatnika celem ustalenia prawidłowego salda, a ewentualny spór co do kwestii podlegania ubezpieczeniom społecznym rzutujący na wysokość ewentualnych zaległości może być badany tylko w odrębnym postępowaniu. W konsekwencji uznać należy, że zaskarżona decyzja odmawiająca wnioskodawczyni jako płatnikowi wydania zaświadczenia o żądanej przez nią treści była prawidłowa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. odwołanie jako pozbawione uzasadnionych podstaw oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. , a wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalił zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265).

J.L.